

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

« 28 » серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НПП2.2.09 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/ спеціальності)

Освітня програма Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Методика навчання інформатики» для студентів спеціальності
013 Початкова освіта

Розробники: Муковіз О. П., доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії початкового
навчання

Гаращук Є. М. викладач-стажист кафедри фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

(підпис)

(Комар О. А.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії
факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

© Муковіз О. П. 2019 рік

© Умань, 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		-	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		-	3-й – 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	-	8 год.
		Семінарські	
		-	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		-	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
Вид контролю:			
-	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 13,3/86,7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготувати висококваліфікованих учителів початкової школи та ознайомити студентів з організацією, змістом, принципами та методами управління системою початкової освіти.

Завдання:

–методичні: забезпечити умови для опанування студентами основними поняттями, змістом і принципами побудови системи освіти, основними документами про функціонування і розвиток закладів освіти, методикою методичної роботи і наукової організації в умовах початкової школи

–пізнавальні: ознайомити майбутніх учителів початкової школи із системою загальних принципів побудови освіти в Україні й основними вихідними положеннями і структурою її управління, проблемами і шляхами удосконалення внутрішкільного керівництва роботою загальноосвітньої школи;

–практичні: сформувати вміння організації методичної роботи та створення педагогічного середовища для наукової організації праці учнів і вчителів в умовах початкової ланки освіти, вивчати, узагальнювати і впроваджувати передовий педагогічний досвід раціонально прогнозувати і планувати свою професійну діяльність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 6 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку, оброблення та аналізу наукової та професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.

ФК 3 – методична. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності в початковій школі; доцільно використовувати у освітньому процесі науково обгрунтовані, традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби навчання/виховання.

ФК 7 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здійснювати контроль/самоконтроль процесу та оцінювання/самооцінювання результатів діяльності з метою забезпечення їхньої якості.

ФК 8 – здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. Аналізувати та критично осмислювати інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у закладах початкової освіти.

ФК 9 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Виконувати спеціальні академічні завдання у відповідності до навчальної дисципліни.

Очікувані результати навчання:

ПРН 3. Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, засоби підтримки й відновлення їхньої розумової та фізичної працездатності.

ПРН 6. Будувати та практично застосовувати логічно завершену педагогічну систему як сукупність взаємозв'язаних структурних компонентів (мета, зміст, методи, засоби і форми) освітнього процесу щодо реалізації завдань освітньої галузі/виховання.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні та комп'ютерні технології для вирішення стандартних та нестандартних завдань професійної діяльності.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Інформатика у початковій школі

Тема 1. Основні завдання початкового курсу інформатики

Тема 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методика навчання інформатики у початковій школі та її особливості

Тема 1 Програмні засоби. Типи програмних засобів для вивчення теми: тренажери миші, клавіатурні тренажери, демонстраційні програми

Тема 2. Методика формування алгоритмічного мислення.

Тема 3. Особливості створення проектів на уроках інформатики

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Інформатика у початковій школі													
Тема 1. Основні завдання початкового курсу інформатики	-	-	-	-	-	-	10	1	1	-	-	8	
Тема 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять	-	-	-	-	-	-	12	1	1	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 1	-	-	-	-	-	-	22	2	2	-	-	18	
Змістовий модуль 2. Методика навчання інформатики у початковій школі та її особливості													
Тема 1. Програмні засоби. Типи програмних засобів для вивчення теми: тренажери миші, клавіатурні тренажери, демонстраційні програми	-	-	-	-	-	-	29	2	2	-	-	25	
Тема 2. Методика формування алгоритмічного мислення.	-	-	-	-	-	-	22	2	-	-	-	20	
Тема 3. Особливості створення проектів на уроках інформатики. Формувальне оцінювання в НУШ	-	-	-	-	-	-	17	2	-	-	-	15	
Разом за змістовим модулем 2	-	-	-	-	-	-	68	6	2	-	-	60	
Усього годин	-	-	-	-	-	-	90	8	4	-	-	78	
Модуль 2													
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Усього годин	-	-	-	-	-	-	90	8	4	-	-	78	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні завдання початкового курсу інформатики; Психолого-дидактичні основи навчання інформатики	1
2	Особливості уроку інформатики. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять	1
3	Правила поведінки в кабінеті комп'ютерної техніки. Правильна постава при роботі з комп'ютером	
4	Засоби і форми навчання інформатики	2
5	Планування навчального процесу з курсу інформатики. Конспект уроку з інформатики (приклад). Схема календарного плану. Формувальне оцінювання в НУШ.	
6	Використання мультимедійних програм на уроках у початковій школі	
7	Методика формування навичок використання інформаційних технологій опрацювання графічних зображень, мультимедійних та текстових даних	
8	Програми - середовища виконавців алгоритмів. Система уроків з теми «Алгоритми та виконавці».	
9	Методика формування алгоритмічного мислення.	
10	Методика застосування хмарних технологій на уроках інформатики в початковій школі.	
Усього		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні завдання початкового курсу інформатики; Психолого-дидактичні основи навчання інформатики	6
2	Особливості уроку інформатики. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять	6
3	Правила поведінки в кабінеті комп'ютерної техніки. Правильна постава при роботі з комп'ютером	6
4	Засоби і форми навчання інформатики	8
5	Планування навчального процесу з курсу інформатики. Конспект уроку з інформатики (приклад). Схема календарного плану	5
6	Використання мультимедійних програм на уроках у початковій школі	5
7	Методика формування навичок використання інформаційних технологій опрацювання графічних зображень, мультимедійних та текстових даних	7
8	Програми - середовища виконавців алгоритмів. Система уроків з теми «Алгоритми та виконавці».	10
9	Методика формування алгоритмічного мислення.	10

10	Методика застосування хмарних технологій на уроках інформатики в початковій школі.	15
Разом		78

8. Індивідуальні завдання

Реферат на одну із тем:

- Основні завдання початкового курсу інформатики; Психолого- дидактичні основи навчання інформатики
- Особливості уроку інформатики. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять
- Правила поведінки в кабінеті комп'ютерної техніки. Правильна постава при роботі з комп'ютером
- Засоби і форми навчання інформатики
- Планування навчального процесу з курсу інформатики. Конспект уроку з інформатики (приклад). Схема календарного плану
- Використання мультимедійних програм на уроках у початковій школі
- Методика формування навичок використання інформаційних технологій опрацювання графічних зображень, мультимедійних та текстових даних
- Програми - середовища виконавців алгоритмів. Система уроків з теми «Алгоритми та виконавці».
- Методика формування алгоритмічного мислення.
- Методика застосування хмарних технологій на уроках інформатики в початковій школі.

9. Методи навчання

Наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні (вправи, навчально-продуктивна діяльність тощо), репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, методи інформаційних технологій, робота в інтернет-просторі, складання графічних схем, інтерактивні методи навчання, банки візуального супроводу освітнього процесу, складання структурно-логічних схем тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, комп'ютерне тестування, захист ІНДЗ, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка презентації, розробка та проведення уроків/окремих фрагментів уроків, самооцінювання, взаємооцінювання, залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

- Низький рівень (1-3 бали). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
- Середній рівень (4-7 балів). Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.
- Високий рівень (8-10 балів). Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими;

студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Критерії оцінювання модульного контролю

Модульний контроль проводиться у вигляді тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді.

Кожна правильна відповідь оцінюється 0,25 бала.

Максимальна кількість балів 25. Якщо отриманий результат є числом у вигляді десяткового дробу, то він коректується методом математичного округлення до найближчого цілого.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Т 1	Т 2	МК	Т 1	Т2	Т3	МК	100
10	10	25	10	10	10	25	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники та підручники, нормативні документи, методичні рекомендації.

14. Рекомендована література

Основна

1. Андрусич О. Комп'ютерна підтримка курсу «Сходінки до інформатики»: зроблено перший крок. *Початкова школа*. 2006. №7. С.41–43.

2. Барболіна Т. М. Шкільний курс інформатики та методика його викладання: навчальний посібник. Полтава, 2007. 124 с.;

3. Бовть О. Б. Комп'ютерні ігри та дитяча агресивність: випадковий взаємозв'язок чи прикра закономірність? *Педагогіка і психологія*, 2002. № 1 2. С. 110–116.

4. Босова Л. Комбіновані уроки інформатики. *Інформатика и образование*, 2000. №3. С.85–93.

5. Бурлакова А. А. Комп'ютер на уроках в початкових класах. Початкова школа плюс До и После, 2007. №7. С.32–34.
6. Васильчук М. В. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності/ Васильчук М. В., Медвідь М.К., Сачков Л.С. Київ : Фенікс, 2000. 896с.
7. Ветрова І. Використання комп'ютерів у навчання молодших школярів і його вплив на формування їхньої психіки. *Комп'ютер у школі і сім'ї*, 2001. №2. С.22–25
12. Гайшут О. Сходінками до розвитку уваги, пам'яті, логіки. *Початкова школа*, 2004. №10. С.48–50
13. Гуржій А. М. Стан та проблеми Інформатизації освіти України. *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2006. № 8. С. 3–8.
14. Жук Л. Впровадження інформаційних технологій в початковій школі: уроки з інформатики. *Початкова школа*, 2008. №1.
15. Інформаційні технології та електронні засоби навчального призначення – ознака сучасного уроку: консп. уроків учит, різних шк. предметів із використ. інформ. технологій та електронних засобів навч. призначення /Уклад. І. І. Цимбал; Упр. освіти і науки Луганс. облдержадмін., Луганс. обл ін-т післядип. освіти. Луганськ : Знання, 2006. 503 с.
17. Кириченко В. Нестандартні уроки з інформатики в початковій школі. *Ком'ютер у школі і сім'ї*, 2008. №1. С.43–45
18. Конспекти уроків «Сходінки до інформатики. 2 клас» : метод., посіб. /В. М. Шевченко, Л. С. Осколук, М. Н. Чернета [та ін.]. Київ : Вид-во СШ № 52 2003. 112 с.
19. Конспекти уроків «Сходінки до інформатики. 3 клас» : метод., посіб. /В. М. Шевченко, Л. С. Осколук, М. Н. Чернета [та ін.]. Київ : Вид-во СШ № 52, 2003. 80 с.
20. Латиський В. В. Дидактичні вимоги до комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання : Нові технології навчання: наук.-метод. зб. Київ : Наук. - метод. центр вищої освіти, 2004. 187 с.
21. Литовченко І. В., Максименко С. Д. Діти в Інтернеті: як навчитися безпеці у віртуальному світі. Київ : Видавництво: ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим», 2010. 49 с.
22. Методичні рекомендації МОН України щодо облаштування і використання кабінету інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій загальноосвітніх навчальних закладів (Лист №1 11-1927 від 06.05.2004). *Шкільний світ. Інформатика*, 2005. №2-3.

Допоміжна

1. Мірошніченко А. А., Горячев О. В. Пропедевтичний курс інформатики в початковій школі. *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2004. №4. С. 35–37.
2. Морська Л. І. Теоретико-методичні основи розробки та застосування комп'ютерного педагогічного тесту: моногр. Тернопіль : Астон, 2006. 160 с.
3. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики. Ч. 1. Загальна методика навчання інформатики. Київ : Навчальна книга, 2003. 254 с.
4. Петухова Л. Є. Теоретичні основи підготовки вчителів початкових класів в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища : монографія дис. на здобуття доктор пед. наук, спец. Херсон : Айлант, 2007. 200 с.
5. Положенцева О. Комп'ютерна підтримка уроків у початковій школі. *Початкова школа*, 2011. №7. С.30–33.

6. Прокопенко І. Ф. До питання інформатизації вищих педагогічних навчальних закладів. *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2002. № 4. С. 8–14.
7. Рекут Г. Т. Вивчення інформатики в початковій школі. *Бібліотека вчителя початкової школи*, 2000. № 21 22. С. 2–7.
8. Рибалко О. О. Створення електронних навчальних посібників і використання їх у навчальному процесі початкової школи. *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2007. № 3. С. 31–34.
9. Ривкінд Ф. М. Сходинки до інформатики: експеримент, підруч. для 3 ют. загальноосвіт. навч. закл. /Ф. М. Ривкінд, Г. В. Ломаковська, В. Я. Колесніков, Й. Я. Ривкінд. Київ : АДЕФ-Україна, 2002. 64 с.
10. Смоляк В. М. Методика викладання інформатики в початковій школі. Частина 1. Запоріжжя, 2005р. 50 с.
11. Смоляк В. М. Методика інформатики в початковій школі : методичний посібник Частина 2. Запоріжжя, 2005р, 43с.
12. Сокурєнко С. Цікаві завдання, тести, ігри на уроках інформатики. *Початкова школа*, 2009. №7. С.31–35
13. Хомич С, Використання мультимедійних засобів у навчально-виховному процесі початкової школи. *Початкова школа*, 2010. №11. С. 41–43.
14. Хоружа Л. Інтерактивні smart-технології у початковій школі. *Початкова школа*, 2007. №8. С. 11–14
15. Шахова К. К. Комп'ютер у початковій школі. *Відкритий урок*, 2003. № 9 10. С. 79.
16. Шиман О. І. Формування основ інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи. Київ, 2005. 257 с.
17. Юзик О. Підготовка студентів до проведення уроків інформатики у початкових класах. *Початкова школа*, 2011. №3. С.41–42

15.Інформаційні ресурси

www.president.gov.ua	Офіційне партнерство Президента України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Сайт Верховної Ради України
http://www.nau.kiev.ua	Сайт ЗАТ «Інформтехнологія»
www.liga.net	Законодавство, новини, договори...
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Сайт Intel® у сфері освіти
http://udpu.org.ua/moodle	Сайт дистанційної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Наукові бібліотеки:

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/libdoc/	Комп'ютерні технології в бібліотеці (Київ)
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій (Київ)
http://www.infociti.kiev.ua/	InfoCiti (Київ) Тексти з комп'ютерних технологій
http://lib.meta.ua/	Бібліотека на Meta.ua (Харків)
http://www.utoronto.ca/elul/	Електронна бібліотека української літератури (Канада)
http://www.library.edu-ua.net/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені

	В.О. Сухомлинського (Київ)
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
http://www.4uth.gov.ua/	Державна бібліотека України для юнацтва (Київ)
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
http://www.nplu.kiev.ua/	Національна парламентська бібліотека України (Київ)